

פרוטוקול מס' 161

מישיבת ועדת הכנסת
יום ה', כ"ב בניסן תשל"ב - 6.4.72, שעה 12.00

נכחו:

חברי הוועדה:
י. ישעיהו - היו"ר
ר. ארזי
א. אנקוריין
י. בן מאיר
פ. ברעם
פ. ביבי
י. גולן
ש. י. גרוס
א. הנאל
פ. זר
ת. טובי
פ. נסים
י. נחשתן
ט. סנהדנאי
א. רזיאל-נאור
י. רפאל

מוזמנים:
נ. לורך - מזכיר הכנסת
פ. ארן - סגן מזכיר הכנסת
ז. שר - יועץ משפטי לוועדת הכנסת
ג. בן-יוסף - חשב הכנסת
י. בן-גל - קצין הכנסת
ח. מן - מזכירת יו"ר הכנסת

מזכירת הוועדה: מ. ברפי

דשמה: א. ספרן

- סדר היום: א. עם פטירתו של יושב-ראש הכנסת מר ראובן ברקת ז"ל.
ב. החלטת ועדת הכנסת בענין מינוי יושב-ראש הכנסת בפועל וממלא מקום יושב-ראש הכנסת בפועל.
ג. כינוס הכנסת לישיבת אבל מיוחדת לזכרו של יושב-ראש הכנסת מר ראובן ברקת ז"ל.

הינו"ר י. ישעיהו: אני פותח את ישיבת הוועדה.

א. עם פטירתו של יושב-ראש הכנסת מר ראובן ברקת זכרונו לברכה

דומם נרכין ראשנו בפני ארונו של יושב-ראש הכנסת מר ראובן ברקת.

נלקח מאתנו בפתאומיות יושב-ראש הבית, אשר במשך תקופת כהונתו כיושב-ראש הישיבה על הבית ועל כולנו אנוירה של ידידות, הבנה, קירוב לבבות; אנוירה של חברות והתחשבות איש ברעהו וסיעה ברעותה. עשה נסיונות בעלי חשיבות להשרות על הבית אנוירה של לימוד והליכה בדרכים מדעיות של התעמקות בבית, בפעיותיו ומעשיו, ועוד ידובר על כך.

הבח עדיין מוטל לפנינו וקשה להשלימה עם העובדה שראובן ברקת כבר לא יישב אתנו בבית ובוועדה זו ולא ישתף אתנו פעולה למען עניני הכנסת והמקדיה.

יהא זכרו ברוך בתוכנו לעולם ועד.

ב. החלטת ועדת הכנסת בענין מינוי יושב-ראש הכנסת בפועל וממלא מקום יושב-ראש הכנסת בפועל

נדון עתה בדברים המתחייבים ממה שקרה.

בחוק יסוד: הכנסת, סעיף 20א(ג) נאמר: "נתפנתה משרתו של יושב-ראש הכנסת - מפני שהתפטר או נפטר או מפני שקבע ועדת הכנסת כי מטעמי בריאות נבצר ממנו דרך קבע למלא התפקיד - יכהן סגן ליושב-ראש הכנסת בפועל עד שתבחר הכנסת יושב-ראש חדש."

בסעיף זה, שעל פיו חייבים אנחנו לפעול, לא קיים המושג של "ממלא מקום" אלא "סגן ליושב-ראש".

הוא קיים בסעיף קטן (ד).

הינו"ר י. ישעיהו: סעיף 20א(ד) קובע: "הסגן ליושב-ראש שיכהן כממלא מקום של יושב-ראש הכנסת או כיושב-ראש הכנסת בפועל הוא הסגן שנבחר לכך על ידי ועדת הכנסת."

יש לקרוא גם את סעיף קטן (ה).

הינו"ר י. ישעיהו: סעיף 20א(ה) אומר: "בכהונתו כממלא מקום של יושב-ראש הכנסת או כיושב-ראש הכנסת בפועל יכהן הסגן ליושב-ראש בכל כהונה המיועדת ליושב-ראש הכנסת על פי דין, למלא כל תפקיד המוטל על יושב-ראש הכנסת על פי דין וישתמש בכל סמכות הנתונה ליושב-ראש הכנסת על פי דין."

בסעיף 20א(ו) נאמר: "הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם אם הנסיבות האמורות בסעיפים קטנים (א) (ב) או (ג) לגבי יושב-ראש הכנסת נתקיימו במי שמכהן כממלא מקום של יושב-ראש הכנסת או כיושב-ראש הכנסת בפועל."

פונה לפנינו נוטה אשר הוכן בהתאם לכך על ידי פנ שר: "בתוקף סמכותה לפי סעיף 20(א) לחוק יסוד: הכנסת, מחליטה ועדת הכנסת -

(1) עקב פטירתו של יושב-ראש הכנסת יכהן סגן יושב-ראש הכנסת (וכאן יבוא שמו) כיושב-ראש הכנסת בפועל.

(2) סגן יושב-ראש הכנסת (וכאן יבוא שמו) יכהן כממלא מקום של יושב-ראש הכנסת בפועל עד שובו של יושב-ראש הכנסת בפועל מחוץ לארץ."

ההצעה היא שסגן יושב-ראש הכנסת מר יצחק נבון ייבחר כיושב-ראש הכנסת בפועל. מר יצחק נבון נמצא בספוד ויגיע לארץ רק בשעה 23.00 הלילה, אך מאחר שיש לכנס את סגני היושב-ראש מיד לאחר ישיבתו זו וצריך שמישהו יזמין אותם, יש להחליט, בהתאם לסעיף הנזכר בחוק יסוד: הכנסת, גם על ממלא מקום ליושב-ראש הכנסת בפועל עד שיחזור יצחק נבון. ההצעה היא שסגן יושב-ראש הכנסת מר שלמה

היו"ר י. ישעיהו:

רוזן יכהן כממלא מקום ליושב-ראש הכנסת בפועל.

אעמיד להצבעה את שתי ההצעות.

א. רוזן י. ישעיהו: אבקש להפריד את ההצבעה בין שתי ההצעות.

היו"ר י. ישעיהו: אני מעמיד להצבעה את סעיף (1) בנוסח שהוצע: "עקב פטירתו של יושב-ראש הכנסת יכהן סגן יושב-ראש הכנסת חבר-הכנסת יצחק נבון כיושב-ראש הכנסת בפועל".

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר את הסעיף.

היו"ר י. ישעיהו: אני מעמיד להצבעה את סעיף (2) בנוסח שהוצע: "סגן יושב-ראש הכנסת חבר-הכנסת שלמה רוזן יכהן כממלא מקום של יושב-ראש הכנסת בפועל עד שובו של יושב-ראש הכנסת בפועל לארץ".

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר את הסעיף.

ג. כינוס הכנסת לישיבת אבל מיוחדת לזכרו של יושב-ראש הכנסת מר ראובן ברקת זכרוןנו לברכה

היו"ר י. ישעיהו: יש הצעה שהכנסת תתכנס לישיבת אבל ביום השבעה. בדקנו ומצאנו כי כאשר נפטר יושב-ראש הכנסת הראשון מר שפרינצק נתקיימה אזכרה ביום השבעה, וביום השלושים הניחו על שולחן הכנסת חובות בה כונסו כל דבריו של יושב-ראש הכנסת בכנסת ובמועצה המדינה הזמנית, והיושב-ראש אף הודיע על כך מעל במת הכנסת.

אז נתקיימה ישיבת האבל ביום השבעה בחקונת עבודתה של הכנסת, ואילו עתה עלינו לבנס את הכנסת לישיבת אבל בזמן הפגרה. השאלה כיצד מחליטים לכנס את הכנסת בזמן פגרה במקרה זה. לפי סעיף 33 של חוק יסודי הכנסת, יכול יושב-ראש הכנסת לכנס את הכנסת בזמן פגרה על פי דרישתם של שלושים חברי הכנסת או על פי דרישת הממשלה. ההצעה היא שהסיעות היושבות כאן, המייצגות גם את חבריהן - נפנה גם אל הסיעות שאינן מיוצגות כאן שיצטרפו - יגישו בקשה ליושב-ראש הכנסת בפועל כדי שיכנס את הכנסת ביום המישי הבא. על ידי כך נשיג מספר מלא כמעט של חברי-הכנסת. אינני חושב שצריך לכתוב את המספר של 119 חברי כנסת, המספר צריך להיות קטן יותר, משום שיש שני חברי-כנסת חולים מאד.

מ. נסים: אינני מציע שייכתבו מספרים. אין זה דבר שגוהי כל כך כדי שנתהח אחר המספרים. אפשר להחליט כי הסיעות היושבות כאן והסיעות האחרות פונות בזה אל יושב-ראש הכנסת בפועל ומבקשות ממנו לכנס את הכנסת לישיבת אבל ביום השבעה.

היו"ר י. ישעיהו: מר שר ופר לורך הכינוס את הנוסח הבא: "ועדת הכנסת פודיעה בזה ליושב-ראש הכנסת בפועל כי הושמעה היום בוועדת הכנסת דרישה מפי נציגי הסיעות המיוצגות בה בשם חברי סיעותיהם, אליה הצטרפו כל יחד הסיעות הכנסת, לכנס את הכנסת לכנס אבל מיוחד לזכרו של יושב-ראש הכנסת מר ראובן ברקת."

הוחלט: לקבל את הנוסח המוצע.

היו"ר י. ישעיהו: השאלה מה עושים בישיבת אבל. בסעיף 56 במתקון נאמר: "בישיבת מיוחדת של הכנסת המוקדשת לציון של מאורע ינאם יושב-ראש הכנסת או חבר הכנסת שיושב-ראש הכנסת קבע לכהן, ויכול שינאם ראש הממשלה או חבר הממשלה שראש הממשלה קבע לכהן."

היו"ר י. ישעיהו:

מנוסת ההוראה אין משתמע שחייבים רק כך לנהוג. יכול כך, ויכול שכל חבר-כנסת שידבר ייחשב כאילו יושב-ראש הכנסת קבעו לכך.

כאשר נפטר יושב-ראש הכנסת הראשון דיברו כל הסיעות. הדבר נמשך שעתיים ולא היתה הרגשה של כבוד. ההצעה היא איפוא שידבר יושב-ראש הכנסת בפועל ותדבר ראש הממשלה. האזכרה תימשך כארבעים, חמישים דקות ותהיה מכובדת.

אני מבין שאין התנגדות להצעה זו ועל כך נמלסץ עליה בפני נשיאות הכנסת.

נ. לורך: ההצעה שלנו היתה שהישיבה מתחיל בשעה 11.00, אך ראש הממשלה ביקשה להקדים אותה לשעה 10.00.

י. גולק: חברי כנסת הגרמים בצפון הארץ מתקשים להגיע לכנסת ב-10.00.

היו"ר י. ישעיהו: אפשר לעשות פשרה ולכנס את הכנסת בשעה 10.30.

י. בן-גל: מבחינה טכסית לא נהוג לקבוע פתיחה של אירוע בחצאי שעות.

היו"ר י. ישעיהו: בהתחשב בטענה שיש חברי כנסת המתקשים להגיע לכנסת ב-10.00 נקבע את הישיבה ב-11.00.

הוחלט: ישיבת האבל החקיים ביום חמישי, 13 באפריל, בשעה 11.00.

היו"ר י. ישעיהו: נשמעו דעות שיש לבטל את ישיבות הוועדות. אינני חושב שצריך לבטל את עבודת הכנסת. מן הראוי שעבודתה של הכנסת תהנהל כסידרה.

א. דזיאל-נאור: מה על ימי העיון?

נ. לורך: ימי העיון בוטלה מאחר ואם חלים בדיוק ביום השבעה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.30